

METODOLOŠKO UPUTSTVO

Godišnji izvještaj o ribarstvu na rijekama i jezerima

76	METODOLOŠKO UPUTSTVO	76
----	----------------------	----

I UVOD

Metodologija je namijenjena učesnicima u sprovođenju istraživanja kao i korisnicima statističkih podataka.

II PRAVNI OSNOV

Izveštaj se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Crne Gore "SL.list RCG" br.18/12, a u skladu sa Godišnjim planom istraživanja ("Sl.list Crne Gore" br. 71/15).

Usaglašenost sa međunarodnim preporukama i standardima

Ovo istraživanje zadovoljava potrebe usklađivanja sa nacionalnim zakonodavstvom i sa standardima i preporukama EU u oblasti ulova ribe u rijekama i jezerima.

Obaveza zaštite individualnih podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izveštajne jedinice su dužne da daju podatke, a individualni podaci dobijeni istraživanjem, su zaštićeni, i korišćiće se isključivo u statističke svrhe

III CILJ IZVJEŠTAJA

Ovim izveštajima prikupljaju se podaci o zaposlenom osoblju, plovnim i ribolovnoj opremi, o ulovu ribe po vrstama (ribe nizijskih i i ribe visinskih vrsta) u rijekama i jezerima. Takođe prikupljaju se podaci o utrošku hraniva i drugog materijala.

IV METOD, VRIJEME PRIKUPLJANJA I DOSTAVLJANJA PODATAKA

Prikupljanje podataka se vrši izveštajnom metodom. Izveštajne jedinice su dužne da podatke dostave najkasnije do 25. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Uputstvo za popunjavanje dato je na samom upitniku.

V OBUHVAT I IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izveštaj popunjavaju sve privredne organizacije koje se bave ulovom ribe ribarske zadruge, , Nacionalni parkovi, udruženja za sportski ribolov i stručne službe u opštini za individualne (privatne) ribare.

VI DEFINICIJE

Zaposleno osoblje (radnici) na neodređeno vrijeme (stalni)

- Ribari

U osoblje zaposleno na neodređeno vrijeme iskazuju se stalni ribari i njihovo pomoćno osoblje zaposleno u neposrednoj proizvodnji.

- Ostalo zaposleno osoblje (radnici) - prosječan broj

Ovdje se prikazuju lica koje rade na tehničkim i administrativnim poslovima ukoliko provedu veći dio radnog vremena u toku godine u ribolovu.

- Ukupno zaposleno osoblje (radnici)

Ovdje se prikazuje stalni ribari i njihovo pomoćno osoblje u neposrednoj proizvodnji kao i lica zaposlena na tehničkim i administrativnim poslovima ukoliko provedu veći dio radnog vremena na ribolovu.

- Individualni (privatni) ribari

To su lica koja imaju dozvolu za vršenje privrednog ribolova. U izvještaj se unosi samo broj individualnih (privatnih) ribara kojima je izdata dozvola u toku godine.

- Sportski ribolovci

U sportske ribolovce dolaze lica koja posjeduju dozvolu za privredni ribolov koja izdaju sportska udruženja.

Slatkovodno ribarstvo je lov riba i ostale vodene faune sa propisanim ribolovnim sredstvima i alatom.

Ribolovne vode su vode rijeka sa njihovim plovnim područjima, rječni rukavci, jezera bare, kanali, akumulacije i druge vode u kojima žive slatkovodne vrste riba i ostala vodena fauna.

Privrednim ribolov mogu se baviti privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje ove djelatnosti.

Plovna sredstva i oprema

U izvještaj se unose podaci za sva važnija sredstva i opremu koja se koriste isključivo za ulov i prevoz ribe.

- Motorni brodovi i čamci

Motorni čamci su čamci sa ugrađenim motorom koji isključivo ili pretežno služe u ribolovu i u procesu gajenja riba.

Ubrajaju se svi čamci na motorni pogon, bez obzira na veličinu i snagu motora.

Ostali čamci

U ostale čamce dolaze svi oni koji se koriste u ribolovu i gajenju riba, bez obzira na veličinu i oblik gradnje. Ovdje ne dolaze plovna sredstva koja služe za prevoz i čuvanje ulovljene ribe (tikvare i barke).

Tikvare i barke su plovna sredstva izgrađena u vidu čamca koja služe za prevoz i čuvanje svježe ribe.

Gornji dio tikvare i barke je zatvoren a zidovi i dno su izbušeni i služe za slobodno strujanje vode gdje se čuva i održava riba.

Prevozna sredstva

U prevozna sredstva obuhvataju se sva ona sredstva za prevoz ribe koja se vode kao osnovna sredstva ribarskog gazdinstva. U koliko se vode kao sredstvo drugog preduzeća (ribarskog gazdinstva) ne treba ih iskazivati. Ovdje dolaze vagoni, hladnjače pokretne i nepokretne, motorne kosačice, traktori i kamioni.

- Ribarski crpni uređaji

Pored plovnih i prevoznih sredstava izvještajem se obuhvataju i podaci o crpnim uređajima u ribnjacima, koji služe za punjenje i pražnjenje ribnjaka.

Ribarska oprema

Za ribolov u slatkovodnim vodama koristi se veći broj mreža od kojih se ovim izvještajem prikupljaju važnije. Da bi se ribarski pribor pravilnije svrstao po vrsti i obilježju kome pripada, daju se sledeća objašnjenja:

- Prestor je mreža različite veličine i dubine kojom se predgradjuju djelovi vode i time se zaustavlja migriranje riba pri opadanju vodostaja. Ispred prestora postavljaju se bubnjevi kojima se hvata riba.

- Alon je vrsta povlačne mreže različite veličine koja je sastavljena iz više djelova manjom mrežom rukuju dva ribara a većom i do deset ribara.

- Laptaš spada u vrstu povlačne mreže koja je izgradjena u vidu kese sa elipsastim otvorom čija dužina ide i do 100 metara, Vuče se iz dva čamca koji idu paralelno niz vodu. Najčešće njom rukuju pet do šest ribara.
- Vlak je povlačna mreža raznih veličina. Ispletena je od finijeg konca kojim se lovi riba iz čamca. Izradjena je u raznim veličinama. Obično sa njom rukuju dva ribara. Na jezerima, to je velika povlačna mreža kojom rukuju deset i više ribara.
- Metlica su ribarske mreže izradjena od finijeg konca kojom se lovi riba povlačenjem između dva čamca. Veličina metlice iznosi 20-25 m dužine a visina je i do 400 oka.
- Bubanj (vrška) je manji stajaci ribarski alat koji se upotrebljava u ulovu riba, a po potrebi i pojedinačno pored obale ili u nizu kod pregradjivanja vode. Kupastog je oblika sa po 5-7 obručeva. Ima dvije guše iz kojih, kada udje riba ne može da se vrati nazad. Svaki bubanj ima jedno ili više krila.
- Strukovi spadaju u stajaci alat koji se sastoji iz jednog dugog konopca. Opterećena olovom i većeg broja udica vezanih posebnim manjim konopcem u jednakom razmaku u nizu konopaca.

Ulov ribe u rijekama i jezerima

Godišnjim izvještajem se prikupljaju podaci o ulovu ribe po vrstama u rijekama i jezerima. Ulov iskazuju preduzeća (poljoprivredne jedinice, ribarske zadruge i druge institucije) i sportska ribolovna društva iz kgnjigovodstvene ili neke druge evidencije. Kod individualnih ribara ulov prikazuju odgovarajuće službe opštine kao i Nacionalni Parkovi Crne Gore.

Utrošak hranjiva i drugog materijala

Izvještajem se prikupljaju podaci o hrani za mlađ za konzum, dezinfekciona sredstva, lijekovi, ostala hranjiva – briketi sa lijekovima, kreč.

VII INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

- Obrazac PO-62- r
- Uputstvo za popunjavanje obrasca (dato na obrascu ispod tabela)

Podaci se objavljuju u Statističkom Godišnjaku za odgovarajuću godinu, kao i na web sajtu.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku (MONSTAT) 81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,
telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodologiju pripremila:

Andrijana BABIĆ

Tel. +382-20-230 937

contact@monstat.org